

MŪSŲ LIETUVA

R 12 (1338) XXVI. 1974 M. KOVO-MARČO 21 D.

70 centavų

Atspaudinta, 20 - Caixa Postal 4421 - 01000 São Paulo, SP Tel. 273-0338

KOLUMBIJOS PREZIDENTAS PRIĖMĖ L. B. DELEGACIJĄ

Lietuvos nepriklausomybės šventės ir Kolumbijos lietuvių kolonijos įsteigimo 25-ųjų metų sukakties proga, vasario 22 Kolumbijos prezidentas Misael Pastarana Barrero priėmė Pasaulio Lietuvių Bendruomenės delegaciją.

Kolumbijos lietuvių buvo paruoštas memorandumas, kuriuo Kolumbijos prezidentas buvo prašomas Lietuvos reikalus ginti Jungtinėse Tautose ir taip pat buvo pareikšta padėka už lietuviams suteiktą globą. PLB rašte buvo prašoma, kad Kolumbijos vyriausybė įteiktų Jungtinėms Tautoms Jaunimo peticiją.

Lietuvių delegaciją sudarė: PLB pirmininkas Br. Nainys, Kolumbijos liet. kat. komiteto pirm. kun. M. Tamošiūnas, Bogotos LB pirm. dr. Juozas Zaranka, Lietuvos konsulas St. Sirutis, tautinių šokių grupės Gyvataras vadovė G. Breichmanienė iš Kanados, Bogotos Lietuvių moterų klubo pirm. N. Stasiukynienė, Medellino liet. jaunimo atstovė R. Šernaitytė ir Kanados liet. jaunimo atstovai, Gyvataro nariai L. Virbickaitė, A. Gudinskas, K. Deksnys, A. Lukošius.

Priėmimo dalyvavo ir prezidento žmona. Buvo įteikti atitinkami raštai. L. Virbickaitė perskaitė Kanados ministro pirmininko P. Trudeau telegramą. Prezidentui ir ponai buvo įteiktos dovanos: medžio drožinys - koplytstulpis ir gintariniai karoliai.

Prez. Pastrana delegaciją šiltai priėmė, padėkojo už dovanas ir savo trumpame žodyje pabrėžė, kad pribrendo reikalas, kad tautos turi vienos kitom nelaimės atveju padėti ir kad žmogaus laisvė turi rūpėti visiems, nes ji yra aukščiausias jo gyvenimo siekis. Pasakė, kad Kolumbijos tauta lietuvių tautą užjaučia, jos reikalus supranta ir yra pasiryžusi padėti.

Prezidentas pažadėjo raštuose nurodytus klausimus išstudijuoti ir ieškoti būdų konkrečiai pavergtai Lietuvai padėti. Prezidento žmona žavėjosi puošniais Virbickaitės tautiniais drabužiais ir gerėjosi dovanomis. Delegacijos vizitas užtruko virš pusės valandos.

(PLB Inf.)

PASKIRTAS SNIEČKAUS IPĖDINIS

Maskva velionies A. Sniečkaus vietoje Lietuvos komunistų partijos pirmoju sekretoriumi paskyrė Petrą Griškevičių, gimusį 1924 m. prie Radviliškio ir paskutiniu metu Vilniaus kompartijos vadovą.

RINKIMUOSE BALSŲ 644

Brazilijos Lietuvių Bendruomenės tarybos ir revizijos komisijos rinkimuose kovo 17 pagal neoficialius davinius balsavo 642 lietuviai. Galūtinis davinius rinkiminės komisijos pirm. kpt. J. Čiuvinškas paskelbs jau šiam „Mūsų Lietuvos“ numeriui išėjus.

NUO 1967 IKI 1974 M.

Pirmuose atgaivintos BLB-ės rinkimuose 1967 XII 3 dalyvavo 360 balsuotojų. Antruose 1970 III 22 buvo 821 balsas, o trečiuose 1972 III 19 buvo 489 balsai. Tai reiškia, kad per šiuos dvejis metus balsuotojų skaičius padidėjo 31 nuošimtį iki 642 balsų.

Ypatingai daug balsavo, lyginant su lietuvių šeimų skaičiumi, šios vietos: S. Caetano, Parque das Nações, Moinho Velho, Jaçanã, Tucuruvi, Casa Verde, Bonilha ir Carolina. Nors skaitlingesni bairai ir davė daugiau balsų, jų nuošimtis yra mažesnis. Ypatingai nedaug balsavo pietų dalis ir centras, kurie anuose rinkimuose geriau pasirodė.

NETRUKO IR PASTANGŲ

Vienas balsuotojas į Vila Zelinos urną atskubėjo uždusęs, nes norėjęs įteikti savo balsą srities atstovui K. Skorupskiiui Parque das Nações. Šis jau buvo išvykęs į Zeliną balsų atvežti.

Kiti tėvai atėjo iš Iimir į Moocą balsuoti 17:50, pavėlavę, nes dukterė susižeidė lipdama iš autobuso ir turėjo ją vežti į ligoninę. Bet suspėjo balsuoti iki 18:00 val.

BLB rinkimų lapelis tapo ir vieno balsuotojo testamentu, nes korespondenciniu būdu balsą iš anksto atsiuntęs Adomas Reižys penkias dienas prieš rinkimus žuvo automobilio nelaimėje.

NAUJOSIOS BLB TARYBOS NARIAI (su balsų skaičiumi): Antanas Saulaitis 509, Alfonsas D. Petraitis 430, kun. Pr. Gavėnas 408, Algirdas Slišoraitis 394, Gražvydas Bačelis 369, Jonas Lukoševičius 364, Robertas Magila 342, Geny Žarkauskaitė 295, Aurora Draugelytė 280, Teresa Jočytė 276, Petras Bareišis 260, Arūnas Steponaitis 259, Petras Šimonis 258, Ona Petraitytė-Liblik 255, Stasė Lukoševičienė 234. Kandidatais išrinkti: Marija Jakiūnienė 229, Ramutis Idika 218, Aldona Valavičienė 215, Albinas Budrevičius 210, Robertas Vidžiūnas 210, Janina Valavičienė 206, Jonas Paukštys 202, Emantė Mikuckytė-Jūraitienė 186, Kazimieras Skorupskis 159, Pranas Šukys 154, Antanas Rudys 148, Ona Serbentas 124, Ona Stankūnaitė 120, Magdalena Makarevičienė 75.

REVIZIJOS KOMISIJOS NARIAI: Stasys Jūrevičius 376, Vincas Kutka 330, Kazimieras Bacevičius 295. Kandidatais išrinkti: Juozas F. Lisauskas 267, Elena Vidmantienė 208. Iš viso balsų gauta 644, kurių 5 dėl įvairių netikslumų nepažinti. Išrinktųjų daviniai pateikti Rinkiminės komisijos kovo 18.

VENECUELA Kovo 12 socialdemokratų kandidatas Carlos Andres Perez tapo Venecuelos prezidentu. Pareigas perdavė prez. Caldera.

VIENA. Arabai nors ir ne vienbalsiai nutarė nutraukti naftos varžtus, kuriuos buvo įvedę prieš JAV-ės pereinamąjį metų spalio mėn.

BRASÍLIA. Kovo 15 naujasis prezidentas Ernesto Geisel perėmė pareigas iš prez. G. Médici išpūdingose apeigose, kuriose dalyvavo 89 kraštų atstovai, įskaitant Bolivijos, Čilės ir Urugvajaus prezidentus, prez. Niksono žmoną ir kitus. Pirmasis naujo ministerių kabineto posėdis įvyko antradienį.

ATIDARYTAS KULTŪROS ŽIDINYS

Vasario 10 apie 700 New Yorko apylinkės lietuvių suskrido į jų pačių ir Tėvų pranciškonų statytą Kultūros Židinį, kurio statybai surinkta 1.291.681,87 dol., o skolos liko apie 108.000 dol.

Prieš dešimt metų lietuvių organizacijų atstovai pradėjo statybos vaju, kuris dabar apvainikuotas atidarymo iškilėmis. Kultūros Židinyje yra pranciškonų vienuolynas, koplyčia, „Darbininko“, „Aidų“, „Šv. Pranciškaus varpelio“ ir kitų leidinių spaustuvė, salė pobūviams, jaunimo organizacijoms patalpos.

Statybos komiteto pirmininku buvo Lietuvių Bendruomenės New Yorko apygardos pirm. A. Vakselis. Pranciškonų provinciolas T. J. Gailiūšis dedikavo židinį „Nepriklausomai Lietuvai ir lietuvių tautai.“ Iškilėse dalyvavo vysk. V. Brizgys ir kiti svečiai.

Per pamaldas giedojo ir koncerte dainavo solistai G. Čapkauskienė ir Kazys Yakutis ir Perkūno choras. Meninėje parodoje dalyvavo 43 lietuviai dailininkai, išstatę 109 kūrinius. Keturioms premijoms skirta 1.600 dol.

T. Paulius Baltakis, Židinio statybos siela, čia prieš dvejis metus priėmė lietuvių jaunimą iš Brazilijos, vykstantį namo po II Jaunimo kongreso. Tada statyba dar nebuvo pradėta.

ŠIAME NUMERYJE:

- BLB rinkimų daviniai - 1 psl.
- Pas Kolumbijos prezidentą - 1 psl.
- Lietuviai Lenkijoje - 2 psl.
- Liet. Bažnyčios kronikos tąsa - 2 psl.
- Bendruomenė sekančiam 10 m. - 3 p.
- Dovydas Ben Gurion - 3 psl.
- Apie „Gulago salyną“ - 4 psl.
- Išpažinties naujos apeigos (tąsa) - 4
- Lituanistinė savaitė JAV-se - 5 psl.
- Vaikų mintys apie Mišias - 5 psl.
- Gavėnios apeigos S. Paule - 9 psl.
- Veiklos kalendorius - 10 psl.

Kova už lietuviškas pamaldas

Seinuose lietuviai reikalauja pamaldų savoje šventovėje — rašoma iš Suvalkų trikampio

Dabartinėje Lenkijoje yra gana daug lietuvių. Vieni jų yra pakeitę savo pavardes, t.y. jas sulenkinę, kiti išlaikę grynai lietuviškas. Suvalkų trikampyje tūkstančiai lietuvių gyvena tradiciniuose kaimuose, tačiau nevisur jie gali turėti lietuviškas pamaldas. Ypač skriaudžiami yra Seinų apylinkės lietuviai. Po ilgo laukimo ir daugelio prašymų Lomžos vyskupas pagaliau leido lietuviškas pamaldas, bet ne Seinų parapijos šventovėje, o buvusiam protestantų dievnamyje Dauguma lietuvių tokiu vyskupo sprendimu nėra patenkinti ir reikalauja pamaldų savoje šventovėje, kurios reikalams yra nemažai paaukoję. Konfliktas dar nėra pasibaigęs. Štai kas rašoma pranešime iš Suvalkų trikampio

Sprendimo sulaukus

1973 m. rugpjūčio pabaigoj buvo paskelbta Seinų parapijos šventovėje, kad Lomžos vyskupas leido gražinti lietuviškas pamaldas nuo 1973 m. rugsėjo 2 d., bet jos bus laikomos vokiečių bažnyčioje. Pamaldos ten bus laikomos 12.30 v. p.p. Jungtviu krikšto ir laidojimo apeigos bus atliekamos parapijos šventovėje Vyskupo sprendime taipgi buvo nurodyta, kad lietuviškom pamaldom vadovaus kun Macikas, lenkas, mokąs lietuvių kalbą. Šį kunigą Seinų lietuviai labai gerbia, laiko jį dideliu autoritetu, nes jis neužsiima antilietuvišku šovinizmu. Seinuose jis išmoko lietuviškai ir vėkdo a.a. kun. Stasevičiaus testamentą, kuris prieš mirtį prašė neapleisti lietuvių, neatstumti jų nuo Seinų parapijos, leisti jiems melstis gimtąja kalba.

Lietuvių reakcija

Išgirdę tokį Lomžos vyskupo sprendimą, Seinų lietuviai pasipiktino. Nevienas jų sakė: „Na, dabar mus visai išvarė iš Seinų parapijos bažnyčios. Dėjom pinigų bažnyčios remontui, o dabar, kai ji jau atremontuota, tai klebonas kun Stasys Ragauskas išvaro mus iš parapijos bažnyčios į vokišką kirke ir atima teisę melstis savo parapijos bažnyčioje.“

Seinų parapijos lietuviai nutarė tuo Lomžos vyskupo nutarimu nesinaudoti ir neatsisakyti nuo savo pirmųjų reikalavimų: lietuviškos pamaldos turi

būti laikomos Seinų parapijos bažnyčioje 12 v., t.y. po visų lenkiškų pamaldų. Dabartiniu metu lenkiškos pamaldos — Suma baigiasi 12.30 v.p.p.

Pamaldos be kunigo

1973 m. rugsėjo 2 d. 12.30 v. p.p., Seinų parapijos lietuviai susirinko į vietinę parapijos bažnyčią. Pasigirdo giesmė „Marija, Marija“. Nuskambėjo garsas per Seinus apie lietuvių grįžimą į Seinų par. bažnyčią. Pirmąjį sekmadienį susirinko 300 lietuvių, o sekantį 400 — jaunų ir senų. Daugelis senesnio amžiaus lietuvių verkė iš džiaugsmo. Tai buvo istorinė diena — Seinų parapijos bažnyčia vėl išgirdo lietuviškas giesmes po 27 metų.

Į vokiečių bažnyčią susirinko vos keletas Seinų miesto senų lietuvių. Jiems Mišias laikė kun. Macikas. Daugelis lietuvių bijojo eiti į Seinų par. bažnyčią, kad lenkai neišprovokuotų muštynių. Bet viskas praėjo ramiai. Jau penktas sekmadienis iš eilės (pranešimas rašytas X. 4) vieni lietuviai be kunigo renkasi į Seinų parapijos bažnyčią, pagieda lietuviškas giesmes ir išsiskirsto.

Teko sužinoti, kad Seinų klebonas kun. St. Ragauskas kreipėsi į Seinų miesto policijos viršininką, prašydamas iškraustyti

lietuvius iš parapijos bažnyčios, nes šie prievarta jį išbrovę. Sakoma, policijos viršininkas paklausęs, ką lietuviai daro bažnyčioje. Kai išgirdęs atsakymą, kad jie gieda lietuviškai, atsakęs, esą policija negalinti dėl to įsikišti.

Nemaloni provokacija

Po kelių dienų pasirodė nemaloni lenkų šovinistų provokacija: naktį ant lietuvių namų ir valdinių įstaigų sienų buvo išrašyta lietuvių vardu lenkų kalba: „Išpjaut lenkus!“ Valdžios pareigūnai tuos įrašus nufotografavo ir pradėjo tardymą, o lenkų šovinistai ėmė sakyti, esą lietuvių pamaldos priėjo liepto galą. Valdžios žmonės gerai žino, kad tai buvo ne lietuvių, o lenkų provokatorių darbas. Vilniečiai ir suvalkiečiai lietuviai gerai žino, kad prieškarinė lenkų taktika ir dabar praktikuojama Seinuose. Prieš II D. karą lenkai dažnai provokuodavo lietuvius mokyklose: išniekindavo Lenkijos valstybės herbą, o kalte suversdavo lietuviams.

Seinų lietuviai nori sugyventi su lenkais, bet negali atsisąžadėti savo teisių. Jie reikalauja iškelti kun. St. Ragauską ir jo vieton klebonu paskirti kun. Maciką, kuris gali sugražinti abieju tautybių sugyvenimą.

(Tėviškės Žiburiai)

LIETUVOS BAŽNYČIOS KRONIKA

Labai sunki bažnyčių būklė

Visos bažnyčios t.y. net tos, kuriose dar laikomos pamaldos, yra komunistinės valdžios nuosavybė. Bažnyčios yra apdėtos labai dideliais mokesčiais, kuriuos tikintieji privalo sudėti ir sumokėti už bažnyčią. Jei mokesčiai nesumokami, bažnyčia būna visai atimama t.y. uždaroma — komunistų naudojama kitais tikslams.

Didelių remontų komunistai neleidžia daryti, bet mažesnius pataisymus tikintieji patys savo lėšomis turi padaryti. Komunistai neduoda jokių pašalpų remontams ar reikalingų daiktų įsigijimui.

Beveik visose bažnyčiose trūksta įvairiausių daiktų pamaldoms laikyti, o bažnytiniai rūbai suplušę. Jei kai kada ir turima pinigų, tai negalima gauti pirkti bažnytinių dalykų ir tinkamų medžiagų ir bažnytiniams rūbams. Todėl mūsų pagalba jiems būtina reikalinga.

Tikintieji stengiasi ir kunigus palaikyti, nes be kunigo nebus pamaldų, ir bažnyčia bus tik tuščias namas.

Mums visiems žinoma, kad tikintieji yra labai materialiai prislėgti. Viskas iš jų atimta ir už darbą gauna labai menką atlyginimą. Kai kurie pusbadžiu gyvena.

Tokioms sąlygoms esant, bažnyčių išlaikymas tikintiesiems yra labai sunkus. Todėl nestebėtina, kad kai kuriose

vietose yra uždaromos bažnyčios tik dėl to, kad tikintieji nebeįstengia sumokėti mokesčių. Man pasakojo viena moteris iš Vilniaus, kad ten buvo daug bažnyčių uždaryta, tikintiesiems nebeįstengiant sumokėti komunistinei valdžiai už jas mokesčių.

Lietuvos tikintieji stipriai laikosi tikėjimo

Nors komunizmas žiauriausiomis priemonėmis persekioja katalikų Bažnyčią ir visus tikinčiuosius Lietuvoje, bet tikintieji stipriai laikosi tikėjimo ir nepasiduoda bedievybės propagandai. Atvirošios bažnyčios pilnos tikinčiųjų ne tik vyresniųjų, bet nemažai ir jaunimo, kurie klauso šv. Mišių ir eina šv. Sakramentų. Jaunimas, aišku, yra paveiktas bedieviškos propagandos. Neturėdamas tinkamo religinio mokymo ir auklėjimo, negalėdamas dažnai dalyvauti pamaldose, yra atšalęs religijai. Tačiau nemaža yra giliai tikinčio jaunimo, o ir visi kiti jaunuoliai širdies gilumoje yra tikintys, nors nevisada gali religiją praktikuoti.

Jaunimo tarpe atsiranda ir tikrai didvyriškų tikėjimo išpažinimo pavyzdžių. Vienam labai gabiam mokinui per baigiamuosius gimnazijos egzaminus buvo duota parašyti ateistinė tema. Jis parašė puikiausiai, bet įteikdamas savo rašinį mokytojui, verkdamas pasakė: (Tąsa 9 psl.)

KELIONĖ PO PABALTIJĄ

Baltimorės „The Sun“ pa skelbė eilę straipsnių apie so vietų okupuotas Baltijos valstybes — Lietuvą, Latviją ir Estiją. Gegužės 16 d. straipsnį, pavadintą „Baltics Dance to Different Tune“, autorius Michael Parks pradeda taip:

„Kai rusai keliauja į Lietuvą ar kitas dvi Baltijos respublikas Latviją ar Estiją, jie dažnai juokauja, kad važiuoja į Vakarus“

„Nors tai nėra tikri Vakarai bet mums tai yra arčiausia prie jų. Viskas čia yra taip skirtinga, kad turi būti taip, kaip Vakaruose“.

„Iš tikrųjų, gyvenimas Baltijos valstybėse skiriasi nuo Rusijos. Net jos didžiausios metropolijos — Maskva ir Leninasgradas — daugeliu atžvilgių dažnai atrodančios atsilikusios, lyginant jas su Vilnium ar kitomis Baltijos sostinėmis“. Ir Amerikos turistai, atvažiavę iš Rusijos, jaučiasi atsidūrę erdvėje tarp Rytų ir Vakarų. Tos pačios sovietų vėliavos, Lenino portretai, Raudonoji armija, kad žmogus nepamirštum, jog esi Sovietų Sąjungoje. Bet jaučiamas didelis, nors sunkiai apčiuopiamas, skirtumas. Vilniaus žmonės neskuba, moteris atrodančios geriau ir madingiau apsirėngusios negu Rusijoje. Estai rengiasi panašiai kaip jų gimnainčiai suomiai, skersai Suomijos įlanką. Latviai ir lietuviai — tarytum būtų atkelti iš centrinės Europos.

Ryškų skirtumą tarp Vilniaus ir didelių miestų sudarą nuostabus skaičius kavinių, kavinėlių, barų ir įvairios rūšies mažų restoranėlių. Rusijos restoranai esą dažniausiai atrodo kaip niūrios darbininkų valgyklos. Vilniuje gi dedama daug pastangų, kad ir mažiausias restoranėlis turėtų specifinį charakterį. Panašiai yra Rygoje ir Taline. Visose trijose respublikose, kai žmonės sako „mūsų kraštas“, jie turi galvoje ne Sovietų Sąjungą, o Lietuvą, Latviją ir Estiją. Vilniaus, Talino ir Rygos miestų siluetai su jų aukštais bažnyčių bokštais, skiriasi nuo Rusijos miestų siluetu su išlikusiomis provoslavų cerkvėmis.

Lietuviai, estai ir latviai visi labai nori išgirsti turisto nuomonę apie jų kraštus ir laiko komplimentu, kai jiems pasakoma, jog jie skiriasi nuo Rusijos. Rygos mokytojas paaiškino: „Mes ir patys manome, kad pas mus viskas geriau, kaip ir visuomet buvo. Bet malonu sužinoti, kad ir kiti taip apie mus galvoja“. (ELTA)

Maskvos cenzūros įstaigose yra užkliuvs Lietuvosje leisimos didžiosios enciklopedijos reikalas. Lietuvoje veikia speciali redakcija, sudariusi 75.000 pavadinimų straipsniams ir 18.000 fotografijų vardyną. Išėjusių lietuvių 1953-1966 metais išleido 36 tomu „Lietuvių Enciklopedija“, ir jau įpusėjo anglų kalba šešių tomu „Enciclopedia Lituanica“.

Bendruomenė sekanciam dešimtmety

Brazilyjos Lietuvių Bendruomenės Tarybai, sekmadienį išrinktai dviejų metų tarpsniui, tenka ypatinga atsakomybė ryšium su trečiuoju Pasaulio lietuvių jaunimo kongresu 1975 metų pabaigoje.

Būtų galima ir pažiūrėti toliau ateitį. Tuo būdu BLB planai ir darbai sklandžiau tęs jau pradėtą darbą ir jį vystys pagal ateities reikalavimus.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba ir atskirų kraštų LB šiuos klausimus svarsto dažnai.

ORGANIZACIJOS

Daugelyje kraštų jaučiamas reikalas, kad lietuvių organizacijos artimiau bendrautų, sudarytų metinį veiklos planą visam kraštui ir kiekvienai kolonijai. Galima tikėtis, kad jėgoms mažėjant lietuviai artimiau bendradarbiaus. Dabar jau siūloma, kad LB Tarybos posėdžiuose dalyvautų dar atskirai ir organizacijų atstovai.

MAŽIEJI CENTRAI

Šiuose rinkimuose jau yra atstovai iš Paranos ir pajūrio. Jeigu ryšiai tarp São Paulo ir Rio de Janeiro ir toliau vystysis, sekanciuose rinkimuose galima tikėtis keleto kandidatų iš Guanabaras. Ateityje Taryboje bus po atstovą iš Curitibos ir Porto Alegre.

Gerėjant ryšiams tarp atskirų miestų, gali susidaryti LB apylinkės, apimančios sritis, pvz., SP pajūris, SP interioras ir pan. Tada balsuosima už Tarybą ne tik bendru sąrašu, bet ir pagal apylinkes.

Lietuviškos veiklos centru vis vien lieka São Paulis, bet ateityje jis geriau supras ir daugiau dėmesio kreips į kitų sričių lietuvių gyvenimą, veždamas ten parodas, menines ekskursijas ir t.t.

LIETUVYBES APAŠTALAI

Jaunimo tarpe vis daugiau dirbs pats jaunimas. Keli sąmoningi ir pasiryžę jaunuoliai sugebės įkvėpti ir įtraukti vis daugiau čia augusio jaunimo.

Iš Š. Amerikos pradės metams atvykti studentai ar jauni profesionalai, kurie Brazilijoje (ir kitose P. Amerikos valstybėse) padės prarasti stovyklas, kursus, studijų dienas.

SKAIČIUS IR FINANSAI

Mažėjant veikėjų skaičiui, jų kokybė kils, bet nuolatinis LB uždavinys yra įtraukti naujų elementų į lietuvišką veiklą.

Daugelyje kraštų trūksta tvirtos finansinės bazės, kurią vestų lietuviai prekybininkai.

MOKSLAS IR KRAŠTAS

Vis bus daugiau išsimokslinusių lietuvių, kurių balsas plačioje brazily visuomenėje stiprės. Išvystyti ryšiai su kitomis tautinėmis grupėmis padidins tautybių įtaką.

Gali būti, kad ateityje bus prieinama vis daugiau lėšų įvairiems renginiams ir net kultūrinėms išvykoms į užsieni valdžios lėšomis.

PARENGIMAI IR KALBA

Vis daugiau lietuviškos veiklos sūksis apie pramoginius renginius, o mažės aukštesnio lygio kultūriniai parengimai.

Augant mišrių šeimų skaičiui ir nedidėjant lietuviškai kalbančių nuosimčių, vis daugiau lietuviškų renginių vyks portugalų kalba.

ŠVIETIMAS

Užtat visame pasaulyje LB vis daugiau dėmesio skiria lietuviškam švietimui, apimančiam ne tik kalbą, bet visą kultūrinį lobį ir ypatingai skatinantį ir slyguojantį lietuvišką asmens ir šeimos nusistatymą.

Bus daugiau asmenų, besimokančių lietuvių kalbos korespondenciniu būdu. Viename ar keliuose universitetuose bus įvesta lietuvių kalba. Ruošimi lietuvių kultūros kursai portugalų kalba suaugusiems.

LIETUVA

Išvija priklauso ir nuo ryšių su tauta. Dabartinis bendradarbiavimas yra gan ribotas ir varžomas sovietų propagandos. Taip pat negalima tikėtis naujos lietuvių imigracijos, kuri pagyvintų veiklą.

Petras Pakalnis DOVYDAS BEN GURION

Viena įdomiausių Izraelio asmenybių yra Dovydas Ben-Gurion, žilaplaukis senelis, kuriam pernai žydai švėsdami savo valstybės 25 metų sukaktį, sukėlė didžiausias ovacijas. Jis buvo ir politikas, ir organizatorius, ir karys, ir svajotojas, ir realistas. Kai jis 1906 metais prieš tėvo valią metė mokyklą ir iš Lenkijos atvyko į Palestiną, Šventoji Žemė teturėjo 60.000 gyventojų. O kai jis mirė praėjusių metų pabaigoje, Izraelio valstybėje gyveno 3 milijonai piliečių. Ben Gurion buvo tos valstybės kūrėjas, ilgametis premjeras ir tarsi tėvas.

Dovydas Ben Gurion gimė 1886 metais Plansko mieste. Jo tėvas buvo advokatas ir uolus sionizmo narys. Anuomet Lenkijos žydai kalbėjo iš Vokietijos atsivežta tarme, vadinama „jid-diš“. Tačiau būdamas šimto procentų žydas, tėvai išmokė sūnų hebrajų kalbos, vartojamos tik sinagogose.

Dovydas augo antisemitizmo prisunktoje atmosferoje ir tuo laiku, kai Vokietijos žydas Herzl stengėsi sukurti žydams, jei ne valstybę, tai nors tėviškę. Peršiemės Herzlio idėjomis, Dovydas nutraukė mokslą ir išvyko į Palestiną. Mat, jis galvojo, kad sionizmas būtų beprasmis, jei žydai neapsigyventų Palestinoje.

Nelegaliai apsigyvenęs Palestinoje, Dovydas arė laukus, daug skaitė ir svajojo. Palestinos žydų papročiu jis pakeitė savo pavardę – Dovydas Gryn pasivertė Dovydu Ben Gurionu arba liūto sūnumi. Suprasdamas jog žemę ariant neišpildys jo svajonės, Ben Gurion apšleido kaimą, pradėjo organizuoti žydus darbininkus ir rašyti straipsnius mažam jų laikraščiui, Greitai jis tapo jo redaktorium. Anais laikais Palestiną valdė turkai. Pastebėję politinį jo veikimą, ištrėmė iš krašto ir uždraudė bet kada įkelti koją į Palestiną. Bet Gurion išvyko į JAV, Brooklyne susipažino su žyde ligonių slaugytoja Povile Munweiss ir ją vedė. Žinoma, tuojau įsijungė sionistų veiklon.

Pirmam pasauliniui karui pasibaigus, Palestina tapo anglų mandatu ir B. Gurion galėjo grįžti į savo mylimą kraštą. Čia jis su kitais bendraminčiais įsteigė žydų darbininkų federaciją ir buvo išrinktas politinio sionizmo skyriaus pirmininku. Pradžioje jis manė, kad Palestinoj galės sugyventi žydai ir arabai.

Bet daugeliu incidentų pasikar-tojus, Ben Gurion pakeitė savo nuomonę ir pradėjo organizuoti Haganah t.y. ginkluotą, pagrindžio armiją. Jis siekė, kad žydai turėtų ne tik tėviškę, kaip jiems karo metu anglai buvo žadėję, bet atskirą, nepriklausomą valstybę. Jis vis sakydavo: „Be kariuomenės neįmanoma sukurti valstybės“. 1942 metais jis atvyko į JAV ir prašė Amerikos žydų pagalbos pagrindžio kariuomenei. Aukos plaukė gausiai.

Sugrįžęs į Palestiną, Liūto Sūnus organizavo nelegalią žydų imigraciją į Šventąją Žemę, kurios net anglai nepajėgė sustabdyti. Sustiprėjęs pagrindžio armijai, žydai pradėjo pulti Anglijos kareivius ir jų bazes. Puolimai buvo tokie sėkmingi, kad anglai atsisakė Palestinos mandato. 1948 m. gegužės 14 dieną Tel Aviv muziejuje Ben-Gurion galėjo perskaityti Izraelio Valstybės nepriklausomybės deklaraciją. Tą dieną paskutinis Anglijos kareivis apšleido Palestiną. Palestina arba Šventoji Žemė tapo Izraelio valstybe. Jos vardą parinko Ben-Gurion.

Tapęs Izraelio premjeru ir krašto apsaugos ministru, Ben-Gurion turėjo ginti naują valstybę nuo Sirijos, Jordano, Irako ir Egipto armijų. Kovos buvo varginančios ir pareikalavo 6.000 aukų, kritusių ir sužeistų. Bet pergalė pasiliko Izraelio pusėje, nors jis neteko vakarinio Jordano kranto, kurį atsiėmė tik 1967 m. karu. 1953 m. Ben-Gurion pasitraukė iš vyriausybės. Tačiau 1955 m. jis vėl tapo premjeru ir valdė kraštą per 15 metų. Padedamas dabartinio krašto apsaugos ministro Moše Dayan, 1965 m. Ben-Gurion įsteigė savo partiją, kuri tačiau pasiliko visuomet skurdi.

Pasitraukęs iš politikos 1970 m., Ben-Gurion apsigyveno Sde Boker kibuce Negevo dykumoje. Ten jis kitados ganė avis. Turėdamas apščiailaiko, jis gilinosi į šv. Raštą ir budizmą ir rašė savo atsiminimus. Priėjęs iki 1973 m. ir pasijutęs negerai, apsigyveno Tel Avive ir ten mirė.

Jo kūnas palaidotas šalia žmonos Negevo dykumoje, kur retai užklysta koks žvėrelis ar prakrenda paukštelis.

Būdamas gyvas, Ben-Gurion dažnai ragino žydų jaunuolius keltis į Negevo dykumą ir ten atlikti pionierių darbą. Jis pats buvo ir pionierius, ir didelis valstybininkas, kuris ilgai švies visai žydų tautai.

Vila Zelinės bažnyčios statytojo antkapis šv. Kazimiero kapinėse Čikagoje. Kapinėse palaidotas kunigams skirtoje vietoje. (Laisvoji Lietuva)

Petras Pakalnis

VABZDŽIŲ VALYMAS

Paskutinėje savo knygoje, vardu „Gulago Salynas“, Aleksandras Solženitsinas išskaičiuoja stambesnius Rusijos komunistų nusikaltimus, kuriuos savo laiku Leninas vadino „žemės valymu nuo kenksmingų vabzdžių“. Lėtai ir vaizdžiai jis aprašo, kas tie „Kenksmingi vabzdžiai“ buvo ir koks likimas juos ištiko. Mat, kaip miestų savivaldybės paleidžia srutas per kanalizacijos vamzdžius, taip ir komunistų partija, kišdama į kalėjimus ir į koncentracijos stovyklas jai nepageidaujamus žmones, stengėsi „apšvarinti“ Rusiją. Palyginimas yra žiaurus, bet dar žiauresnė tikrovė.

Tas „vabzdžių valymas“ prasidėjo 1917 m. lapkričio mėnesį. Visų pirma Sovietų Vyriausybė pradėjo areštuoti kadetų partijos narius. Kadetų partija buvo įsteigta 1905 m. Ji reikavo spaudos ir žodžio laisvės,

IŠPAŽINTIES NAUJOS APEIGOS

Vysk V. Brizgys

(Pabaiga)

Iš senai ir visur priimta, kad budintis kunigas klauso išpažinčių bet kada ateinančius ten, kur jis budi kambaryje prie bažnyčios ar klebonijoje. Nėbuvo nei draudžiama nei nepriimta išklausti žmogų išpažinties kunigo ar to paties žmogaus privačiame kambaryje ir kitur. Buvo draudžiama klausyti moterų išpažinčių privačiuose kambariuose, jeigu nebuvo tam rimtos priežasties. Naujos taisyklės nei nepanaikina nei nesako naudotis klausykla. Išpažinčių vietas, kunigo rūbo šiais atvejais klausimus palieka tvarkyti vietos vyskupams. Žmonės visada liks panašūs. Mažas vaikas bijojo ir bijos eiti į uždarą klausyklą, o daugelis užaugusiųjų nenorėjo ir toliau nenorės, kad nuodėmklausis kunigas jį išpažintų.

TRYS ATGAILOS SAKRAMENTO BŪDAI

Naujosios taisyklės kalba plačiau apie iki šiol žinomus atgailos sakramento būdus. Pirmas ir mūsų laikais įprastinis tai individualiai arba pavieniai priimamas atgailos sakramentas. Jis liks ir toliau kaip įprastinis, dažniausiai praktikuojamas. Kada ir kunigo ir išpažinties atėjusio tikinčiojo laikas, leis, patariama viską atlikti sekančia tvarka.

Kunigas tikintįjį palaimina, kaip buvo daroma ir iki šiol. Sektu kunigo raginantį žodis pasitikėti Dievo gailestingumu, to gailestingumo nepiktinaudoti ir t.t.

Kunigas galėtų paskaityti savo paties parinktą ištrauką iš Šventojo Rašto. Po to eity išpažintis, kunigo teikiama absoliucija arba nuodėmių atleidimas. Užbaigiama bendra kunigo ir priimančio

socialinės padėties pagerinimų ir parlamentinės demokratijos Vakarų Europos pavyzdžiu. Gruodžio mėnesį tseka, slaptoji rusų policija, pradėjo suimti ir Rusijos valdininkų streiko komiteto narius. Sekančiais metais atėjo social revoliucionierių ir anarchistų eilė. 1919 m. buvo areštuoti darbininkų kongreso delegatai. Todėl darbininkų kongresas negalėjo įvykti, 1919 m. pabaigoje prasidėjo prokadetų areštai. Prokadetai buvo universitetų profesoriai, rašytojai, dailininkai, teologai, inžinieriai ir kitų profesijų žmonės, apskritai inteligentai. Kai rašytojas Gorki tuo reikalu nusiskundė Leninui, šis jam sausiai atsakė, kad nesijaudintų dėl inteligentų raudų. 1920 m., pasibaigus pilietiniam karui prie Dono upės, buvo suimti šimtai karininkų ir ištremti į vėliau pagarsėjusias Solovezki salas. Ten buvo kalinamas vysk. Teofilis Matulionis ir kiti lietuviai kunigai.

Prasidedant 1921 m., tseka išleido aplinkraštį, raginantį sustiprinti represijas prieš buržujus. Tų metų vasarą buvo suimti net komiteto nariai, kurie teikė pagalbą badaujantiems. 1921 m. pabaigoje buvo likviduotos visos Rusijos partijos. Sol-

sakramentą gaileščio ir padėkos malda. Kurie augome įvairiais atvejais naudodamiesi maldaknyge, kalbėdavome maldas prieš išpažintį, po išpažinties, todėl čia nieko ypatingo naujo nerasime. Nauja būtų tiems, kurie maldaknygėmis nesinaudoja.

SAKRAMENTAS GRUPĖMS

Grupiniai priimamas atgailos sakramentas, asmeniniai atliekant išpažintį. Kada kunigo ir tikinčiųjų sąlygos leidžia, asmeniniai arba pavieniai atliekama išpažintis ir kiekvienam atskirai suteikiama absoliucija. Kitos dalys, kaip palaiminimas, malda, Švento Rašto skaitymas, paraginimas prieš išpažintį, po išpažinties gaileščio ir padėkos maldos ar giesmės gali būti išpildomi visų kartu. Šitokiu būdu atgailos sakramentas naudingai galėtų būti priimamas kur nors grupinių rekolekcijų progomis ar susirinkusių kokiai nors šventai valandai.

GRUPINIS ATGAILOS SAKRAMENTAS SU BENDRAI DUODAMA ABSOLIUCIJA

Ši praktika buvo žinoma ir anksčiau. Mūsų laikais tokius atvejus paminėjo Bažnyčios Kanonų kodeksas. Jeigu būdavo ypatingas reikalas priimti Komuniją ar gauti nors absoliuciją, o nebūdavo galimybės atskirai kiekvieną išklausti išpažinties ir kiekvienam atskirai duoti absoliuciją kaip, pav., gaisro, žemės drebinimo atvejais, kareiviams, turintiems

ženitsinas šelmiškai pastebi, kad kalinių laimei anais laikais visi Rusijos kalėjimai buvo gerokai užlaikomi ir kad seni revoliucionieriai, areštuoti komunistų, vėl pateko į jiems gerai pažįstamas vietas. Kartais ir kalėjimų sargai buvo tie patys.

1922 m. prasidėjo Bažnyčios persekiojimas. Kadangi jau praėjusiais metais Rusijoje viešpatavo badas, patriarchas Tichonas prašė tikinčiųjų sudaryti komitetus ir rinkti badaujančiams aukas. Jis prašė taip pat paramos popiežiaus ir Canterbury arkivyskupo. Bet komu-

nistai areštavo komiteto narius ir pasakė Tichonui, kad tik Sovietų vyriausybė gali palaikyti ryšius su užsieniu. Kai komunistai pradėjo plėsti bažnyčias, Petrapilio metropolitas Venjamin tą jų elgesį pavadino sacrilegija. Metropolitą ir jo bendradarbius komunistai apkaltino priešvalstybiniu nusistatymu ir patraukė į teismą. Po ilgo proceso metropolitas ir 9 jo draugai buvo pasmerkti mirti. Šešioms bausmė buvo pakeista kalėjimu, o metropolitas ir 3 jo artimieji buvo sušaudyti.

(Tąsa 9 psl.)

Dail. Jurgis Juodis

LIETUVIŠKAS KAIMAS (Tempera)

nelauktai eiti mūsų, tokiais atvejais kunigas duodavo absoliuciją visiems kartu, primindamas, kad asmens turintieji sunkesnį nusikaltimą atliks asmeninę išpažintį esant artimiausiai galimybei.

Tas pat nuostatas lieka ir toliau su ta pastaba, kad atvejus, kada tai galima daryti, sprendžia ne kunigai, o vietos vyskupai. Yra dar ir kita pastaba, kad tai nedaroma Mišių metu, o atskirai nuo Mišių. Ir tokiu atveju apeigos pradeda mos kunigo palaiminimu, paraginimo žodžiu, visiems kartu teikiama absoliucija, primenant pareigą kuo greičiausiai atlikti asmeninę išpažintį; seka atgailos ir padėkos maldos.

Kaip galima numanyti iš čia atpasakoto dokumento turinio, įprastinis būdas priimti atgailos sakramentą ir ateityje lieka asmeninė išpažintis ir kiekvienam atskirai po išpažinties duodama absoliucija.

Antrasis būdas priklausys nuo kunigo ir žmonių susitarimo tam tikrais atvejais. Trečiasis lieka išimtimi tokiais neįprastais atvejais, kada būtų išimtingo reikalo priimti Komuniją, o neįmanoma atlikti asmeninę išpažintį. Tokius atvejus, kaip sakytą, nusprendžia krašto vyskupai, o ne pavieniai kunigai.

IŠVADOS

Bendroje išvadoje galima pasakyti, kad naujame dokumente „Ordo Poenitentiae“ nėra nieko naujo teologinio. Jame daug gerų pastoracinių minčių kunigams, kaip tikintieji galėtų geriau

suprasti atgailos sakramentą, kaip būdą jų susitaikymo su Dievu, su žmonėmis, kad geriau atjaustų Dievo gailestingumą ir gerumą, kad sėkmingiau pasitarautų žmonių dvasiniam atsinaujinimui.

Dokumento užbaigoje telpa keletas bendrų atgailos pamaldų pavyzdžių. Tai tik sugestijos, paliekant vyskupų, kunigų, vienuolinių bendruomenių laisvai iniciatyvai sukompnuoti ir kitokių, kuriuos derintusi ne tik su tikėjimo tiesomis, bet ir su krikščioniškos atgailos turiniu ir dvasia. Tokioms paraldoms gali vadovauti kunigas dijakonas, katechetas ir kiti pasauliečiai katalikai. Galima sakyti, kad tokių atgailos pamaldų grąžus pavyzdys yra lietuvių mėgiamų ir gavėnios metu bendrai praktikuojamų Kryžiaus kelių pamaldos.

Pačioje užbaigoje paduotas sąžinės apyskaitos pavyzdys. Būdinga tai, kad klausimai paliečia ne tik mūsų tiesioginius santykius su Dievu ir Bažnyčios įsakymais, bet ir kiekvieno asmens būkle, pareigas, santykius su kitais žmonėmis, piliečio su valstybe ir t.t. Suprantama, tai yra pagalbiniai klausimai, o kiekvienas asmuo sau gali surasti ir kitokių, kuriuos jį paklaus jo paties sąžinė.

Kadangi atgailos sakramentas yra kiekvieno mūsų viso gyvenimo dažnesnė ar retesnė religinė praktika, tai pasistengsime šį dokumentą patiekti mūsų žmonėms nors privataus leidinio forma kiek sugebėsime greičiau.

1974 vasario 26, Chicago, JAV

Jaunystės Aidai

JAUNIMAS RUŠIA LITUANISTIKOS

SAVAITĖ IR IEŠKO PAGALBOS

Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos Ryšių centro vadovybė lietuvių visuomenei praneša, kad Šiaurės Amerikos Lietuvių jaunimo pirmoji lituanistinė savaitė įvyks 1974 liepos 13 - 22 dienomis Beaumont stovyklavietėje (prie Clevelando). Ohio valstybėje. Tikslas - sudaryti lietuvišką aplinką, lavintis lietuvių kalboje bei kitose lituanistinėse srityse

1973 m. JAV Lietuvių Bendruomenės suruoštoje Mokytojų studijų savaitėje buvo prarastas nutarimas skatinti PLJS Ryšių centrą 1974 metų vasarą suruošti Š. Amerikos Lietuvių jaunimo lituanistinę savaitę.

Mintis kilo iš pačio jaunimo, dalyvausio Studijų savaitėje, paskata iš vyresniųjų. Pavyzdžiu buvo pristatomos latvių bei estų ruošiamos savaitės. Latvių jaunimas kas vasarą susirenka šešioms savaitėms lavintis latvių kalboje, literatūroje bei kitose srityse. Estai panašaus pobūdžio stovyklas ruošia šeimoms.

IV PLB seime ir VII JAV LB Tarybos pirmoje sesijoje paskata buvo pakartota. Š. Amerikos Lietuvių jaunimo pirmajame suvažiavime (1973 XII 27-31) mintis pavirto konkrečios jaunimo ateičiai veiklos uždaviniu.

PROGRAMOS METMENYS

1. Lietuvių kalba (linksnių vartoseną ir žodynas, pagrindinė gramatika ir sintaksė). 2. dabartinė lietuvių literatūra (drama, beletristika, poezija), 3. istorija (Lietuvos okupacinis laikotarpis, dabartinė padėtis), 4. geografija, 5. visuomeninis mokslas, 6. žurnalistika, 7. tautodailė, 8. liaudies muzika.

Lietuvių literatūros, kalbos, istorijos ir geografijos pamokos numatytos iš ryto, o popiet - lietuvių kalbos ir literatūros. Vakare, pakaitomis žurnalistika, tautodailė, muzika.

DALYVIAI

Lituanistinėje savaitėje gali dalyvauti lietuvių jaunimas, baigęs aukštesniąją lituanistinę mokyklą ir tinkamai parąšęs vieną iš nustatytų temų.

Galima pasirinkti gyvenamosios vietos lietuvių isikūrimo laikotarpio istoriją, vieno lietuviško laikraščio istoriją, palyginti lietuvių menininkų kūrinis su gyvenamojo krašto menininkais išraiškoms, išversti iš lietuvių kalbos vieną lietuvišką pasaką, apysaką, nagrinėti dr. J. Girniaus „Tauta ir tautinė ištikimybė“. Rašinių ilgis - tarp 3.000 ir 5.000 žodžių.

Savaitėje bus tik viena pagrindinė taisyklė: Visur ir visada su visais kalbama tik lietuviškai. Kiekvienas dalyvis turės pasirašyti sutartį, kad nustatytos taisyklės laikysis ir sąžiningai dalyvaus nustatytos programos dalyse.

PRAŠOMA PARAMOS

PLJS Ryšių centras deda visas pastangas, kad Lituanistinė savaitė pasiųktų, atsiųktų nusistatytus tikslus. Tačiau, jaunimas be vyresniųjų pagalbos ir paramos nedaug tegali atsiųkti.

Reikia ne tik moralinės pagalbos, bet ir finansinės. Tokios savaitės sustatymas, programos įvykdymas, pareikalauja nemažą sumą pinigų.

Lietuvių Bendruomenė Ryšių centro įvairiems darbams visuomet suteikia visokeriopą pagalbą. Šiuo atveju, užmojis didesnis ir reikšmingesnis, o Lietuvių Bendruomenės išdas vis mažėja.

Todėl ir kreipiamės į visuomenę, prašydami aukų.

Lietuvių kalba, lietuvių kultūros bei dvasios išlaikymas jaunimui šiandien yra ne tik svarbus, bet ir ypatingai opus užmojis.

Būtų tikrai gaila, jei grynai dėl finansų stokos negalėtumėm bent vienai savaitei, gamtoje, sukurti tikrą lietuvišką aplinką.

Aukus prašome siųsti sekančiu adresu. PLJS Ryšių Centras, 2423 West Marquette Rd., Chicago, IL 60629, E. U.A.

Jūratė Jasaitytė

PLJS Ryšių Centro vedėja

(Red. pastaba: Lituanistinės savaitės rengėjai laukia ir dalyvių iš kitų kraštų).

A OPINIAO DAS CRIANÇAS A RESPEITO DA MISSA

A missa é para mim, o encontro de todos os cristãos, podendo desabafar as coisas que não o podem fazer com os outros, somente com Deus.

Ana

A missa é uma celebração que nos faz reviver a última ceia de Jesus e seus apóstolos.

Beatriz Bacevicius

A missa é para mim um encontro com nossos irmãos através de Cristo. Uma forma de nos unirmos e reafirmarmos a nossa fé em Cristo.

Sandra Regina Saldys

Eu acho que a missa é o encontro de todos com Cristo na hóstia que se transforma em corpo de Cristo e o vinho que se transforma em sangue de Cristo na Consagração.

Silvia

Eu acho que a missa é o encontro de Cristo conosco, e o pão e o vinho que recebemos.

Fátima Jurciukonis

A Santa Missa é para mim um encontro com o Cristo e com todos seus irmãos e irmãs.

Henrika

A missa é nosso encontro mais íntimo com Cristo, que recebemos na comunhão. Pedimos perdão de nossas culpas, ouvimos o que Cristo quer de nós através do Evangelho, e agradecemos tudo de bom que recebemos na nossa vida. Reunidos na missa com nossos amigos, vivemos nela como em família.

A missa para mim, é o dizer de todos nós.

José

Para mim a missa é um encontro com Deus, é um sentimento de fé. Assistindo a missa, me sinto mais perto de Deus.

Nilza Guzikauskaite

A missa para mim, é como uma conversa com Deus.

José Ricardo

Senhor, a missa é um mistério muito grande, e nesse mistério, nós recebemos o corpo e o sangue de Cristo.

Para mim, a missa é um encontro com Deus e seus irmãos.

Flávio Bacevicius

A missa para mim significa um momento de paz e reflexão sobre os meus atos, em relação aos meus semelhantes e a Cristo.

Helena Karavisch

É um momento de recolhimento e de reflexão, onde nos encontramos duas vezes com Deus: uma no altar, e a outra com a família.

Francisco e Renata

Na missa sinto um momento de comunicação com Deus e todos os homens que são o nosso próximo. A missa é uma alegria de nos sentirmos todos juntos.

Rosaine

Acho que a missa é a aproximação de todos, para ficar perto de Deus.

Acho que na missa, nós nos encontramos com Cristo, é uma espécie de reunião, uma presente, pois estamos todos unidos.

Rosana Jurciukonis

Acho que a missa é um lugar de respeito e que todos temos que respeitá-la.

Edna Maria

A missa, apesar de nos demonstrar a união da repartição do corpo de Cristo, nos ensina a amar e viver na eternidade.

Tereza Alek

Para mim, a missa é para que possamos conversar com Deus, para podermos nos encontrar com Cristo.

Nilza Guzikauskas

Sinto-me contente de ir à missa.

Gisella

Para mim, a missa significa um grande encontro com Deus, porque a igreja é sua casa.

José

Para mim, a missa é um encontro com Deus, que é representado através de rezas e enções.

Edson Karovisch

É o encontro com Deus.

João e Anna Nanartonis

É o momento no qual estamos mais concretamente em contato com a religião.

A missa para mim é uma coisa muito legal, porque lá, a gente fica livre dos pecados, e podemos recomeçar a semana mais alegres.

Sandra Berbel

Para mim, a missa é o encontro de todos os irmãos com o Pai. Cantamos e rezamos juntos para mostrarmos o nosso amor um pelo outro.

Irutė

Para mim, a missa é o encontro de amigos e inimigos, que mais tarde se tornam todos alegres de novo, encontrando a eternidade da amizade.

Eu acho que a missa é um lugar de respeito a Deus, nosso Pai, todo poderoso.

Se todos se conscientizarem, verão que a missa não é tão chata, só porque falamos com Deus e sentimos algo de mais limpo dentro de nós.

Danute

Para mim, a missa significa um diálogo com Deus.

Luciano.

A missa, eu acho que é um encontro com Deus, mas é um encontro unido.

Luiz Nanartonis

O que é a missa? A missa é um encontro com Deus na vida em que nós nascemos, também é para ter grande amor a tudo.

A missa para mim é música.

Wagner

A missa para mim, é feita para aproximar as pessoas a Deus.

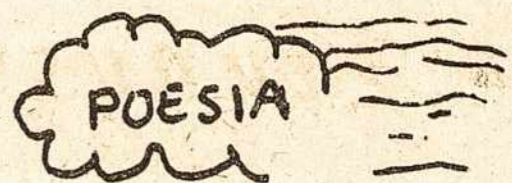
José Henrique Galheira

SOBRE O CONGRESSO

Jaunimo kongreso būstinė, prieš keletą mėnesių įsteigta Rua das Giestas nr.927, jau pradėta įrengti. Ona Jočienė paskyrė didelį kambarį kongreso archyvu, byloms, raštams ir posėdžiams.

Rašomąjį stalą būstinei paskolino Pranas Šukys iš Vila Belos. Skubiai reikalinga byloms spinta, knygoms bei leidiniams lentyna ir stalas. Jeigu kas nors galėtų paskolinti ar atiduoti kokius vartotus baldus, prašomas pranešti būstinės telefonu: Teresei Jočytei 274-0934 ar Elenai Bareišytei 63-5723.

Mūsų Lietuva Mažiesiems

Krinta lapai

Po lapelį vis po vieną,
Krinta lapai visą dieną,
Krinta, byra, nesustoja,
Tuščios šakos ore moja.

Lapų, lapų daug prikrito,
Stebis žmogus iš pat ryto,
Šiuoja, grėbia, šalin meta,
Vėjas suka jų verpetą.

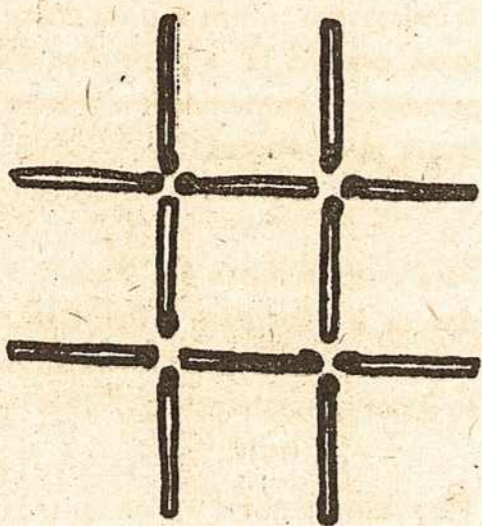
Šlama, šnara sausi lapai,
Šalna darbus jau atliko,
Ji medelį ir žiedelį,
Skindama tuščius paliko.

Nėr paukštelių ant šakelių,
Nėr lapelių ant medelių,
Debesėliai lietu žada,
Ruduo ruošia sau parada.

Lapais žemę apibėręs,
Šlama dainą lapuos vėjas.
Kur pakliuvo lapai krinta,
Rudenėlis lapais minta.

Alb. Kaštubienė

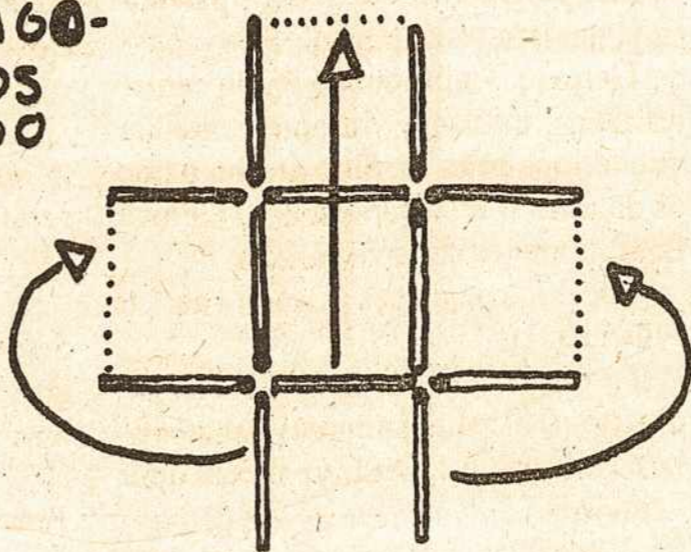
POSIÇÃO

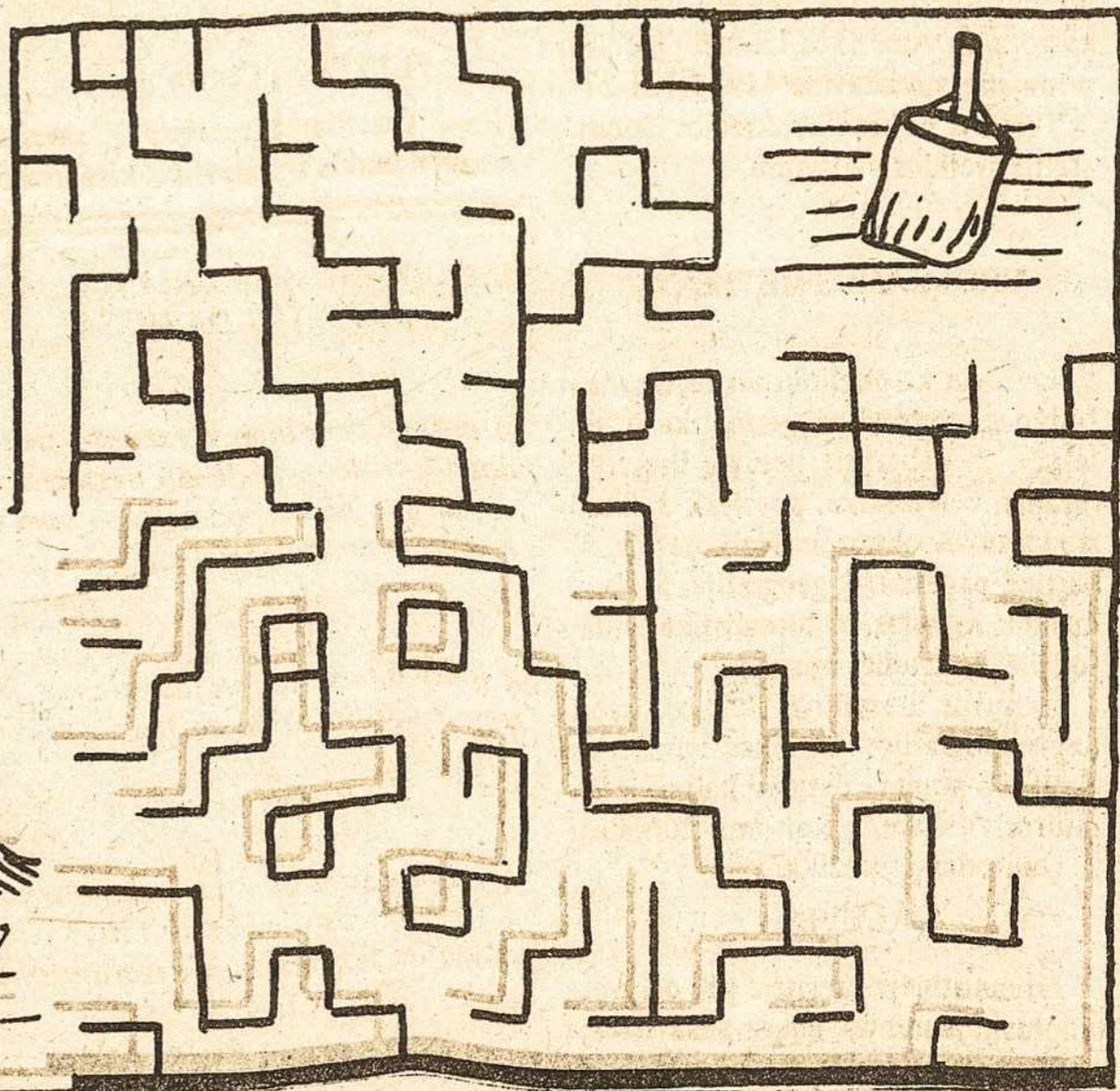
TENTE ENQUADRAR:
COLOQUE 12 FOSFOROS
NA POSIÇÃO INDICA-
DA. CONSTRUA AGO-
RA 3 QUADRADOS
IGUAIS MOVENDO
APENAS TRES
PALITOS DE
FOSFOROS

RESPOSTA

KAIP ATRASTI
KREPŠIUKĄ?
EINAM PADĖTI
DRAUGUI PIFUI!

IRUTĖ ir KESTUTIS

D. BASTYS

PERDAUG
PAMOKŲ!

ŽINAU, ŽINAU

NEŽINAI! PERDAUG
PAMOKŲ, KASDIEN

temos aindā
O ANO ENTEIRO...

120/74

LITERATŪRA • DAILĖ • MOKSLAS

KA TURIME ŽINOTI APIE LIETUVIŲ KALBĄ

ANTANAS KLIMAS

Pasklidę po pasaulį, mes nuolat susiduriame su nelietuviais, kurie teirajasi apie lietuvių kalbos kilmę, jos pobūdį, jos santykius su kitomis (ypač su slavų ir germanų) kalbomis, apie mūsų kalbos svarbą kalbotyroje. Čia duosime 15 "punktų", kurie bendrais bruožais atsakys į dažniausiai keliamus klausimus.

I. Lietuvių kalba yra viena iš daugelio indoeuropiečių kalbų. Kartu su latvių ir jau išmirusiomis prūsų, kuršių, žiemgalių ir sėlių kalbomis lietuvių kalba sudaro baltų kalbų grupę indoeuropiečių kalbų šeimoje. Anksčiau baltų kalbos buvo taip pat vadinamos cisčių kalbomis: tai yra vardas, kurių mūsų kalbininkai Jaunius ir Būga paėmė iš romėnų rašytojo Tacito raštų (*Aestiorum gentes*).

II. Indoeuropiečių kalbų šeimą sudaro apie 15 pagrindinių kalbų grupių:

1. Tocharų kalba (rytiniame Turkestane, seniai išmirusi).
2. Indoiranėnų grupė:
 - a. irānėnai: persų k., paštų k. (Afganistane), kurdų k., osetų k., skitų k. (išmirusi) ir t. t.
 - b. indai: senųjų indų (sanskritas), palis, naujosios šiaurės Indijos kalbos: hindis, gudžaratis, bengalis ir daug kitų.
3. Armėnų kalba.

4. Trakų kalba (Rumunijos dalyje maždaug ligi Konstantinopolio, išmirusi).
5. Frigų kalba (šiaurės vakarų Turkijoje, išmirusi).
6. Anatolijos kalbos (visos seniai išmirusios, neseniai atrastos įrašuose Turkijoje ir Sirijoje).
7. Hetitų kalba (labai seni įrašai Turkijoje).
8. Graikų kalba.
9. Albanų kalba.
10. Ilių kalba (vidurio Europoje, išmirusi).
11. Italikų (romanų) kalbos: oskų-umbrių, lotynų, italų, ispanų, portugalų, prancūzų, rumunų ir kt.
12. Keltų kalbos (likučiai Airijoje, Valijoje, Bretanės pusiasalyje; kadaise užėmė didžiulius plotus vid. ir pietų vakarų Europoje).
13. Baltų kalbos: lietuvių, latvių; išmirusios prūsų, kuršių, žiemgalių ir sėlių kalbos.
14. Germanų (teutonų) kalbos: islandų, norvegų, danų, švedų, vokiečių, anglų, olandų, frizų ir kt.
15. Slavų kalbos: rusų, gudų, ukrainiečių, lenkų, čekų, slovakų, kašubų, vėndų, bulgarų, slovėnų, serbokroatų, makedoniečių.

Pastaba. Vieni kalbininkai priskaito šių grupių daugiau, kiti mažiau: nėra visiškai vienodos klasifikacijos. (Tąsa 8 psl.)

JONIŠKIO APYLINKIŲ ISTORIJA

Joniškio apylinkėse nuo seno gyveno žiemgaliai, baltų gentis, minima rašytiniuose šaltiniuose XII-XIII amžiuje, kada jiems teko atremti kalavijuočių antplūdžius. Po Terveinės ir Raktuvės tvirtovių sunaikinimo, beveik dvejis metus kalavijuočiai puolė Sidabrės pilį, kurios gyventojai 1290 m. žiemą pasitraukė į Lietuvą.

1426 m. sutartyje beveik visa Žiemgala liko Livonijos ordino pusėje, bet 1529-41 m. Joniškis ir Žagarė atiteko Lietuvai. Žiemgaliai išnyko, susiliedami su lietuviais ir latviais, palikdami tik savo kalba vietovardžius: Žagarė, Raktuvė, Vilkija, Svetė.

1526 m. buvusiame Sidabrės alkakalnyje pradėta statyti vietovė, gavusi Vilniaus vyskupo Jono vardą - Joniškis gavo Magdeburgo teises, pasistatė rotušę, tesimą, rengė turgų ir pastatė vėjo malūną. Per karą su švedais daug nukentėjo, užėjo badas, vėliau maras. 1769 m. čia buvo didelis valstiečių sukilimas, joniškėčiai dalyvavo ir 1831 bei 1863 m. sukilimuose prieš carą.

Žemė Joniškio apylinkėse gera, dabar prikuliama grūdų iki 45-50 centnerių viename hektare, o miežių rekordinis 58,4 cnt. kie-

kis. Įmonių yra pašarų, malūnas, sviesto ir sūrio, vaisių apdirbimo.

XIX a. pabaigoje - XX a. pradžioje daug Joniškio apylinkių tautosakos užrašė knygnešys, keliaujantis kaimo siuvėjas M. Slančiauskas. Iš čia kilę garsūs asmenys - rašytojai Sofija Čiurlionienė-Kymantaitė, rašyt. J. Avyžius, muzik. K. Korsakas, rašyt. J. Grušas ir B. Dauguvietis, dailininkė M. Katiliūtė, miškininkas A. Kvedaras, Kauno univ. rektorius dr. P. Avižonis, kompoz. V. Kuprevičius, rašyt. Marius Katiliškis ir kiti.

A. AUGUSTAITIS

SU PAVASARIU

*Su pavasariu atgimsta gamta,
su pavasariu rodosi gyvybė šilta.*

*Su pavasariu aplanko Aukščiausio ranka.
Su pavasariu linksmybė leista.*

*Kilki ir tu, kaip pavasaris,
būki pavasarių bičiulis.*

*Kad tavo namuose būtų pavasaris,
kad pavasariais žydėtų visas pasaulis.*

São Paulo, 1973 IX 18

P. SMUGLEVIČIUS

SENOVĖS LIETUVIAI

VERGIJOS KRYŽKELIUOSE

(Tąsa iš praeito Nr.)

Stefanija Rėkionė

Su mumis dirbo ir jaunas berniukas, moldavas Misa. Nors buvo vidurvasaris, bet jis dėvėjo kailinę kepurę ir kailinę liemenę. Moldavai kailiniais drabužiais savo tėvynėje ginasi nuo vasaros šilumos ir karštų Moldavijos saulės spindulių. Čia jam kailinis apdaras padės apsisaugoti nuo sibiřiškų speigų. Naktimis jau ir dabar kailinukai būtų ne pro šalį.

Jaunųjų moldavų apranga rodė, kad jie nebuvo baltarankiai ir turtuolių vaikai, bet vistiek atsidūrė Sibire.

Tą pašiūrę mes pastatėme per dvi dienas. Liko tik sutvarkyti aslą. Kastuvais nuskasdavome velėną, kojomis apmindžiojome, kad asla būtų kieta ir lygi, ir susirišę šluotas švariai iššlavėme.

Sibire ir aš meistras. Išmokau daržines statyti ir stogus dengti. Riga baigta. Ji pastatyta net pagal visas sibiřiškas taisykles. Dabar į tą daržinę javus pilsime, džiovinsime ir čia pat arpuosime.

RUGIŲ LAUKUOSE

Kai mes statėme rigą, kiti darbininkai piové rugius arkline piaunamąja mašina. Pora pakinkytų arklių tempė girgždančią rugiapiovę, ant kurios sėdėjo du darbininkai.

Moterys rinko iš po mašinos rugius ir rišo pėdus. Seniokai tuos pėdus nešiojo krūvosna, o kiti vežė prie kuliarnosios mašinos. Visi dirbo.

(Tąsa 8 psl.)

J. MONKUTĖ-MARKS

ATSISVEIKINIMAS

Baigusi darbus prie rigos statymo, aš buvau pristatyta imti rugius ir rišti pėdus. Čia dirbau kelias dienas. Sunkus tai darbas, ypačiai alkanam. Vietinės rusės buvo labai nesąžiningos ir mane skriaudė, palikdamos man vis didesnį tarpą nesurinktų rugių. Pradėjau joms nenusileisti ir palikdavau nesurinktus rugius. Pamačiusios, kad aš nesiduo du išnaudojama, pradėjo sąžiningiau dirbti.

Visą rugiapiūtę dirbojme be poilsio. Truputį ilsėjomės tik po pusryčių ir pietų metu. Pavargus arkliams ir sustojus piaunami mašinai, neštuvais nešiojome pėdus pštirtas.

Prie kuliamosios mašinos rugius krovėme į didžiausius kūgius, kuriuos tuojau reikėjo iškulti ir grūdus atiduoti valstybei. Tik mašinistas dar niekaip negalėjo susitvarkyti su kuliama. Neturėjo žibalo. Vis žadėjo važiuoti į sielovietą ir ten nusipirkti ar pasiskolinti.

Nėra ko skubėti, nes rugiai dar nenupiauti. Juk tie patys darbininkai kuls ir arpuos. Tai ilgokai pagyvėnsime taigoje ir pilna krū-

tine kvėpuosime gryną orą, tik gaila, kad juo nebūsime sotūs.

Iš bendro katilo gauname sriubos ir po gabiliuką mėsos. Duonos gauname po šešis šimtus gramų per dieną. Tą viską virėja užrašo kreditan, nes gale metų už visą maistą turėsime apsimokėti.

Gyvenk ir norėk gyventi. Kai išalkstame, pasiskimame rugių varpų, akuotus nusiviliname ant ugnies, grūdus delnais išsitriname ir valgome. Ar neskanu? Grūdai truputį dar ir pakepę — labai skanu.

Dabar tai gerai, bet baisu darosi, kai pagalvojame apie žiemą. Tiesa, nėra ir kada galvoti, nes partijai įsakius ir saugumui budria aki mi stebint, dirbame dieną ir naktį. Visos nakties neišdirbame, nes privargsta mūsų prižiūrėtojai. Apie trečią valandą nakties visi sugulame kulistane ant grindų ir ant narų pailsėti. Nesvarbu, kad su tais pačiais drabužiais. Nesvarbu, kad pasonėje plikos ir kętos lentos.

LIETUVIŲ KALBA (iš 7 psl.)

KAZYS BRADŪNAS

III. Reikia griežtai atmesti teoriją (skelbiamą kai kurių rusų, lenkų, vokiečių ir prancūzų kalbininkų) kad kada nors yra buvusi bendra baltų ir slavų prokalbė. Abi šių dviejų grupių prokalbės išsivystė atskirai ir savarankiškai, tik, ilgoką laiką būdamos kaimynės, turėjo padaryti viena kitai tam tikros įtakos. O daug slaviškų žodžių buvo paskolinta ir perimta į lietuvių kalbą, palyginti, visai neseniai, tik paskutiniaisiais šimtmečiais, ir tai jokios artimesnės giminytės kilmės atžvilgiu neįrodo.

IV. Yra nemaža bendrybių tarp baltų ir germanų kalbų. Atrodo, kad pačioje pradžioje, tuojau po išsiskyrimo iš indoeuropiečių prokalbės, germanų ir baltų kalbos buvo daug artimesnės viena kitai, o slavai gyveno daug arčiau ir turėjo daugiau bendrybių su indoiranėnais.

V. Lietuvių kalba turi bendrybių ir su senųjų indų kalba (populiariai vadinama sanskritu), bet beveik visos tos bendrybės yra išlikusios paveldėtos iš indoeuropiečių prokalbės. Yra grynas nesuspatingas sakyti, kad sanskritas yra beveik lietuvių kalbos motina. Sanskritas yra tik tam tikra prasme "motina" iš jos kilusioms dabartinėms kalboms šiaurės Indijoje (hindis, urdus, bengalis, gudžaratis ir t. t.). Visoms kitoms indoeuropiečių kalbų grupėms sanskritas tėra "sesuo".

Maždaug tą patį galima pasakyti ir apie lietuvių ir lotynų kalbos santykius: panašumai abiejose yra tik paveldėti iš indoeuropiečių prokalbės. O tokie panašūs sakiniai, kaip lotynų *tres viri jugum trahunt* ir lietuvių *trys vyrai jungą traukia*, terodo didelį abiejų šių kalbų konservatyvumą ir archaiškumą.

VI. Lietuvių kalba yra taip pat daugiau ar mažiau giminė visoms aukščiau minėtomis kalbų grupėms ir kalboms. Artimesnė giminė ji yra toms kalboms, kurios išlaikė senoviškesnes formas.

VII. Mums nėra žinoma, iš kur, ledynams iš Europos pasitraukus, atėjo į Europą indoeuropiečių protėviai. Kai kurie archeologai tvirtina, kad jie atėję iš pietų, t. y. nuo Viduržemio jūros, kiti galvoja, kad jie

atkeliavę iš vidurinės bei centrinės Azijos (ne iš Indijos): per Uralo kalnus, maždaug 3000 - 4000 m. pr. Kr. Kalbininkai, deja, čia nieko tikslesnio ligi šiol negalėjo pasakyti.

VIII. Apie 3500 - 2500 m. pr. Kr. indoeuropiečių protėviai jau tikrai gyveno maždaug tarp Juodosios jūros, Baltijos jūros ir Reino upės. Iš čia jie paplito į visas puses ir apie 1500 m. pr. Kr. jie jau tikrai buvo įsiveržę į šiaurės vakarų Indiją, Mažąją Aziją ir t. t. Apie 2500 m. pr. Kr. indoeuropiečių prokalbė pradėjo skilti į atskiras kalbų grupes, kurios davė pradžią dabartiniam kalbų pasiskirstymui. Reikia tuojau pat pridėti, kad nėra tikrai įrodyta, jog ir prieš suskildama indoeuropiečių prokalbė kada nors yra buvusi vienalytė: jau ir tuomet buvo skirtumų, tarmių ir pan.

IX. Ir baltų prokalbė išsiskyrė iš indoeuropiečių prokalbės apie 2500 m. pr. Kr. Tada baltai buvo užėmę labai didelius žemės plotus: maždaug nuo kairiojo Vyslos kranto ligi Dauguvos, nuo Baltijos jūros maždaug ligi srities į pietų rytus nuo Maskvos.

X. Apie 500 - 300 m. pr. Kr. baltų prokalbė suskilo į vakarų baltus (prūsus ir gal kuršius) ir rytų baltus (lietuvius, latvius, žiemgalius, sėlius).

XI. Apie 800 - 1000 m. po Kr. jau pradėjo skirtis lietuvių ir latvių kalbos. Prieš 800 m. po Kr. lietuviai ir latviai dar kalbėjo viena kalba, nors ir tada jau buvo aiškių tarminių skirtumų. (Apskritai, nėra vienodo kriterijo nuspręsti, kada tarmė dar yra tarmė, o kada tarmė jau tampa atskira kalba).

XII. Taigi, įskaitant ir probaltų erą, lietuvių kalba yra apie 4500 metų "amžiaus".

XIII. Tačiau nėra jokios abejonės, kad lietuvių kalba yra archaiškesnė arba senoviškesnė už visas gyvąsias indoeuropiečių kalbas. Dėl daugelio priežasčių, kurios kalbininkams dažnai nėra aiškios, lietuvių kalba išlaikė daug tokių senų formų, tokią seną akcentavimo sistemą, daug tokių senų morfologinių, fonologinių ir žodynių modelių, kad joks rimtas darbas lyginamojoje indoeuropiečių kalbotyroje be lietuvių kalbos neįmanomas.

KUR MŪSŲ TĖVIŠKĖS?

*Kur mūsų tėviškės, už kokio paukščių skrydžio:
Už kokių debesų, kokios tarmės?
Aš pamečiau jau pėdsakus ir brydę,
Ieškodamas užpiltosios versmės.*

*Nei šermenų, nei užmuštojo Pričkaus karsto.
Tik smiltys prie neperžengtos varčios.
Kur pabaiga visus žodžius išbarsto.
Kuriais aš būro lūpomis meldžiuos...*

*Ne. Aš nesimeldžiu — aš melstis negaliu.
Aš tik atsikvepiu ir kaip žemė tyliu...*

*Apkurtes nuo pavasario skambėjimo
Ir apsvaigintas vasaros žolynų kvapo.
Klaupiuos prie Donelaičio kapo —
Aš jį radau (tikėti negaliu).
Todėl pasilenkiu ir kaip žemė tyliu...*

*O viršum vėju praūžia ruduo.
Pusnynais jau atstūgauja vilkai
(Vilkų bus iškasti ir mano palaikai).
Bet aš radau,
Aš jį bučiuoju nesusietų
Nei su laiku, nei su erdve.
Ne Tolminkiemų užkastą poetą.
O žemę, žudančią save.*

XIV. Estų, suomių, lybių ir vengrų kalbos visiškai nepriklauso indoeuropiečių kalbų grupei: jos visos savo tarpe yra giminės ir priklauso ugrofinų kalbų šeimai.

Baskų kalba (šiaurinėje Ispanijoje ir kiek pietų Prancūzijoje) yra neaiškios kilmės, kurios dar niekam nepavyko nustatyti.

XV. Okupuotoje Lietuvoje Maskva ir jos gauleitėriai dabar labai gudriai stengiasi lietuvių kalbą užtempti ant rusiškojo kurpalo: lietuvių kalboje jau priveista rusicizmu — rusų kalbos žodžių, rusiškų darinių, priešingų lietuvių kalbos darybos dėsniams, ir t. t. (plačiau apie tai: Prof. A. Salys, "The Russianization of the Lithuanian Vocabulary under the Soviets", *Lituanus*, 1967, Nr. 2, psl. 47-62). („Laiskai Lietuviams")

VABZDŽIŲ VALYMAS

(osl.)

o teismų pavyzdžiu pasekė ir ti miestai. [Solowkas ir kitur buvo tremiami popai, diakonai, enuoliai ir vienuolės. Vienuolės buvo vežamos kartu su pastuvėmis, kurios, pralobusios remtyje, po 3 metų grįžo namo. Vienuolės pasiliko iki mirties. Poetė Chodkevič buvo išlemta dešimčiai metų už tokią turinio eilėraštį: „Tu gali visai melstis, tačiau taip, kad pave girdėtų tik vienas Dievas“.

Pasibaigus pilietiniam karui, mokams, kovojusiems su balaisiais, buvo paskelbta amnestija. Daugelis jų grįžo į savo gimtą kraštą. Kai kurie gavo žėnės. Vėliau visi buvo areštuoti. 1925 m. pas vieną valdininką,ardu Mowa, komunistai rado įvusių gubernijos teisininkų parašą. Visi jie buvo suimti ir išaudyti. 1926 m. buvo suimti visi sionistų Hechaluz sąjungos nariai. Paskui prasidėjo bajorų medžioklė. Buvo areštuojami ir visi iškilesni bei įtakingesni profesoriai. 1927 m. Stalinas pradėjo naikinti „sabotadorius“. Kartą Maskvoje neveikė elektra. Kas kaltas? – Sabotatoriai. Jei nėra žibalo, kalti sabotatoriai. Sugedo audimo mašinos. Tai sabotatorių darbas. Trūksta akmens anglių. Sabotažas. Beveik visos pramonės negerovės buvo priskiriamos sabotavimui.

Norėdamas geriau išnaudoti geležinkelius, inžinierius N. Karlovič patarė susisiekimo ministerijai sudaryti ilgesnius traukinius ir juos sunkiau apkrauti. Kiti buvo nuomonės, kad tokiu būdu greičiau susivartos vagonai. Jei kiltų karas, Rusija neturėtų traukinių. Už tą patarimą Karlovič buvo teisiamas ir sušaudytas. Lazar Kaganovič, naujas susisiekimo ministeris, Karlovičo patarimą įvykdė ir už tai gavo Lenino ordiną. Senieji Karlovič priešai kritikavo ministerį ir buvo sušaudyti. Slaptoji policija vertė Magdaleną Edšubovą šnipinėti inžinierius. Ji ne tik kad nešnipinėjo, bet savo viršininkui pranešė, jog turinti jį šnipinėti. Ji buvo pasmerkta sušaudyti. Bausmė pakeista 25 metams kalėjime.

Ir taip kantriai ir įdomiai Solženitsenas išskaičiuoja, kas buvo kasmet medžiojamas, tremiamas ir sušaudomas. Areštų, trėmimų ir sušaudymų viršūnę pasiekė 1929 – 1930 metai. Tais metais Stalinas ištrėmė virš 10 milijonų ūkininkų, nenorinčių eiti į kolchozus. Ne 10 ūkininkų, bet 10 milijonų. Šiurpu, bet teisinga.

GAVĖNIUS APEIGOS

VILA ZELINOJE

Prasidėjus Gavėniam, šv. Juozapo parapijoje sekmadieniais, po Kryžiaus kelių, giedami Graudūs verksmai, kas būdinga lietuviškom tradicijom. O penktadieniais, 20 val., vyksta bendri Kryžiaus keliai, kuriuos šiemet praveda kiekvieną kartą skirtinga organizacija, duodama kaskart kitokį atspalvį.

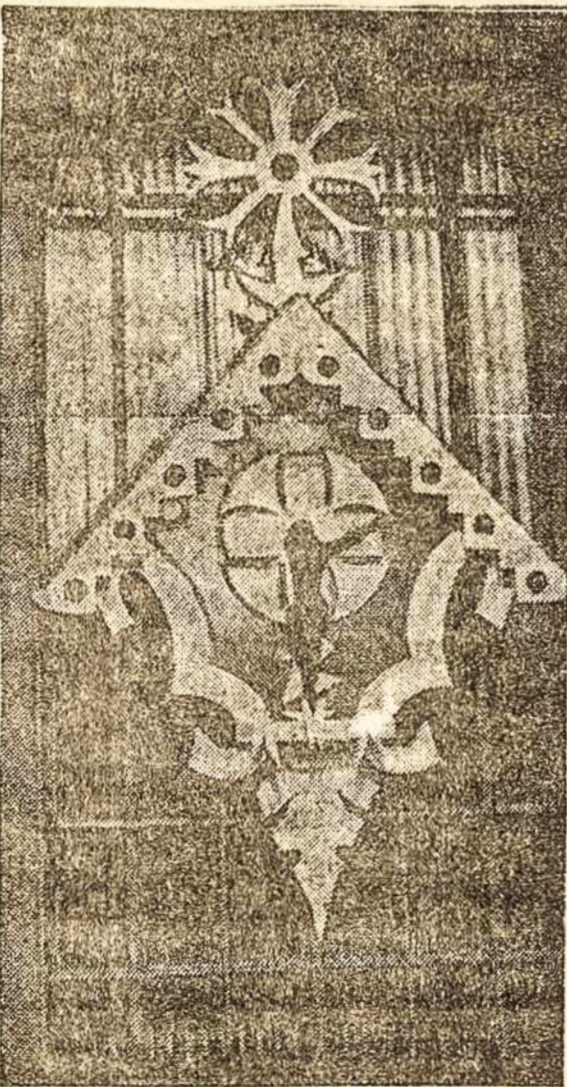
Tokiu būdu tikimą pritraukti daugiau tikinčiųjų ir taip dvasiniai praturtinti visą parapiją. Tokius Kryžiaus kelius jau pravedė Maldos Apaštalavimas su šv. Juozapo Vyrų brolija lietuviškai (su trumpu „stacijų“ pranešimu portugališkai), ir vietinis Maldos Apaštalavimas savo kalba; dabar prisidės kursilistai, jaunimas ir šeimų sąjūdis.

Didžioji Savaitė prasidės su verbų pašventinimu 9 val. vietinė kalba, o 11 val. lietuviškai. (LKB-nės choras giedos per visas D. Savaites apeigas ne tik lietuviškai, bet ir portugališkai).

Didįjį Ketvirtadienį 19:30 v. bus šventųjų aliejų pristatymas, bendros „Kristaus vakarienės“ Mišios ir, po jų, adoracija iki vidurnakčio.

Didžiajam penktadieniui ruošinama, po „Liturginio veiksmo“ 15 val., vietiniams būdinga vakarinė procesija (18 val.), skirta Kristaus kančios ir mirties apmąstymui. Tai turėtų būti didelio masto Kryžiaus keliai.

Didysis Šeštadienis – prasmingiausia metuose vigilija, išvakarės. Bendros apeigos prasidės 19 valandą.

Sao Paulyje iš Lietuvos atvežta Kristaus kančia. Ten kryžių sudaužė ir nulaužę ranką kančią numetė. Ši kančia dabar yra šv. Kazimiero parapijoje S. Paulyje, Brazilijoje įdėta į koplytėlę, kurią pagamino kun. J. Kidykas, SJ. Kančia liudija barbariškus okupantų veiksmus Lietuvoje.

Gi Velykų rytą, 6 val. - Kristaus Prisikėlimo procesija ir lietuvių susitikimas su prisikėlusiu Kristumi.

Gyvai su Kristumi susitikti tegali tik kas prisikėlęs - kas apgailėjęs savo nuodemes ir gavęs išrišimą. Tad svarbu prieš Velykas prieti išpažinties (jaunimas net ruošia trumpas rekolekcijas). Ir nereikia laukti Velykų ryto. (Velykų rytą nebus klausoma išpažinčių). Reikia pasi naudoti ypač Didžiąja Savaitė.

Šiam tikslui galima panaudoti ir tridienį, kuris bus prieš šv. Juozapo šventę (kovo 21, 22, 23 dienomis, 20 valandą).

—Tėvai Saleziečiai.

ŠV. KAZIMIERAS

PASINAUDOKIME GAVĖNIA

Gavėnia – tai atgaila, malda ir išmaldom pasiruošimas Kristaus kančios ir prisikėlimo minėjimui. Labiau įsijausdami į didžią Viešpaties kančią, tikintieji gyviau pajunta ir didelę Dievo Sūnaus meilę ir reikalą pasitaisyti iš nuodėmių. Juk dėl jų Nukryžiuotasis taip kentėjo.

Dėkime ir mes, lietuviai katalikai, daug pastangų vaisingai pasinaudoti paskutinėmis Gavėnios savaitėmis. Skaitymas atitinkamų straipsnių, knygų, šv. Rašto, atgailos darbai, artimo meilės darbai, susitelkimo valandos, atsinaujinimo dienos (rekolekcijos), įvairios pamaldos, Kryžiaus keliai, Graudūs verksmai, nuoširdi velykinė išpažintis ir Komunija – tai yra priemonės, labai daug mums padedančios.

Ir šv. Kazimiero parapija ruošia paskutinį šio mėnesio (marčo) sekmadienį 31 dieną, 17 val. SUSITELKIMO VALANDAS su šv. Mišiom, Graudžiais verksmais, Kristaus Kančios pavaizdavimu, religiniu pokalbiu. Nuoširdžiai kviečiu jose dalyvauti.

—Klebonas P. Daugintis.

BAŽNYČIOS KRONIKA (iš 2 psl.)

kė: „Aš netikiu tam, ka parašiau. Už tai jam neleido išlaikyti egzaminų, ir jis negavo atestato, nors buvo gabiausias mokinys.

Viena mokinė penktadienį, nuėjusi į bažnyčia, ilgiau užtruko joje ir 15 minučių pavėlavo į mokyklą. Mokytoja paklausė pavėlavimo priežasties. Ji drąsiai atsakė kad buvusi bažnyčioje. Tada mokytoja supykusi pradėjo ją barti, niekinti ir priminė, kad ji nėra verta nešioti pionierės uniformos, nes ji jau buvo isirašiusi į komunistinę jaunimo organizaciją. Ji, tuojau nusiėmusi kaklaraištį, padėjo mokytojai ant stalelio, sakydama: „Jei nesu verta – pasiimkite“.

Noriu priminti vienos bažnyčios uždarymą, kuris gražiai pavaizduoja tvirtą lietuvių tikėjimą. Neminėsiu nei bažnyčios vardo, nei miesto, kuriame ji randa si. Tas žinias suteikė vienas užsienietis.

kuris tuo laiku lankėsi Lietuvoje. Tos bažnyčios klebonas ir bažnytinio komiteto nariai gauna pakvietimą atvykti pas kulto komisarą. Jiems nuvykus, kulto komisaras pareikalavęs tuojau jam perduoti bažnyčios raktus, nes bažnyčia esanti reikalinga švietimo reikalams. Klebonas aiškinosi negalįs tuojau atiduoti raktų, nes bažnyčioje esąs šv. Sakramentas. „Tai išnešk“ – paliepė komisaras. Tada klebonas prašęs palaukti iki vakaro, nes vakare 7 val. turėsias Mišias ir komuniją išdalinsias žmonėms. Komisaras sutiko palaukti iki vakaro, bet uždraudęs pranešti žmonėms kad bažnyčia uždaroma. Tačiau žmonės sužinojo, kad bažnyčia uždaroma greičiausiai iš komiteto narių. 7 val. vakare bažnyčia buvo pilna žmonių. Klebonas atlaikęs Mišias ir išdalinęs Švenčiausiąjį, drebančiu balsu žmonėms pranešęs: „Šios Mišios šioje bažnyčioje buvo paskutinės“ – ir prašė žmonių ramiai išsiskirstyti. Bet žmonės iš bažnyčios nesiskirstė. Jie kalbėjo įvairias maldas ar tyliai laikėsi bažnyčioje. Praėjo viena kita valanda, bet žmonės vis dar laikėsi bažnyčioje. Apie pusiaunaktį klebonas vėl atėjo į bažnyčia ir labai susijaudinęs kalbėjo: „Žmonės, išeikite Jeigu jūs neišeisite, jie mane užmuš“ Tada žmonės verkdami pradėjo bučiuoti, altorius, sienas – net grindis. Pasakotojas pats matęs kad žmonių ašaromis buvo aplaistytos bažnyčios grindys. „Mačiau nepaprastą lietuvių prisirišimą prie tikėjimo ir jų drąsą. Dėl to ir aš norėčiau būti lietuviu“ – baigė pasakojimą užsienietis turistas.

Ateizmo propaganda

Komunistai deda visas pastangas griauti ir niekinti tikėjimą ir vartoja visokias priemones plėsti bedievybei. Tikėjimo niekinimas, griovimas ir bedieviškoji propaganda varoma visu smarkumu ne tik per mokyklas, bet ir per spaudą, radiją, televiziją, bedievybės parodas, įvairius kursus ir kitomis priemonėmis.

Komunistai yra sudarę iš mokytojų, studentų ir įvairių inteligentų ateistų grupes, kurios važinėja po visą kraštą, skaitydami bedieviškas paskaitas.

Tenka džiaugtis, kad žmonės nekreipia dėmesio į tas paskaitas ir mažai ateina jų klausytis arba, jei ir ateina, tai nekreipia dėmesio į jas. Ne mažai dalyvių laike paskaitos skaito knygas ir laikraščius, laukdami paskaitos pabaigos, kad galėtų pasilinksinti ar dalyvauti kokiame parengime, nes su paskaita beveik visada ruošiamas parengimas, kad patrauktų žmones paskaitos klausytis. Tiems, kurie dalyvauja paskaitoje, nereikia pirkti bilietų į parengimą, o nedalyvaujantieji paskaitoje – turi pirkti bilietus. Be to, paskaitininkai ne visi yra komunistai. Kai kurie jų yra tikintys, bet priversti skaityti bedieviškas paskaitas. Žinoma, jie stengiasi paskaitas kiek galima taip paruošti, kad iš jų nieko neišeitų ir jos nepakenktų tikėjimui.

Žymieji ateizmo veikėjai gauna didelius atlyginimus ir puikiai gyvena

MŪSŲ ŽINIOS

METINIAI ATLAIDAI

Kovo 24 - Šv. Juozapo, V. Zelinės parapijos globėjo, atleidai. Šv. J. Vyrų brolija užprašė Mišias 11 val. už mirusius narius ir už visus parapičius. Po Mišių arbatėlė, kuriai kviečiami atnešti užkandžius. Prieš iškilmingas Mišias bus procesija.

ZELINOS MOKYKLA

Lituanistinės mokyklėlės veikia nuo mėnesio pradžios. Vila Zelinoje vyresniųjų grupė (nuo 14 m.), kurioje yra ir suaugusių asmenų, renkasi trečiadienį ir penktadienį 20 val. Jaunimo namuose. Mokytojas J. Čiuvinškas praneša, kad dar galimai ši kursą įstoti.

Jaunesnieji Zelinoje renkasi šeštadieniais E. Bacevičienės globojami, mokosi dainų, tautinių šokių, lietuvių kalbos.

PAIEŠKOMAS

Paieškomas Vincentas (ar Feliksas) Plekaitis, seniau gyvenęs Čikagoje, o vėliau išvažiavęs į Braziliją. Jo dėdė a.a. Jonas Plekaitis yra palikęs jam turto. Pranešti ML redakcijai.

VEIKLOS KALENDORIUS 1974

Kovo 22, Tėvų klubo „Vytis“ susirinkimas V. Zelinės Jaunimo namuose.

Kovo 24, 11 val. Mišios ir šv. Juozapo atleidai Vila Zelinoje. Arbatėlė.

Kovo 24, 11 val. Rio de Janeiro lietuvių pamaldos (perkeltos iš kovo 31). Po pamaldų jaunimo susirinkimas.

Kovo 24, Suarão mieste ketvirtoji jaunimo studijų diena.

Kovo 24, 13 val. Rua Lituania 67, Sąjungos-Aliança pietūs. Užsakyti tel. 273-5851.

Kovo 30, 20 val., pirmasis ketvirtųjų Literatūros būrelio metų pobūvis (pas A. D. Petraičius)

Kovo 31, 16 val. Liet. Kat. šv. Juozapo Bendruomenės visuotinis susirinkimas Jaunimo namuose.

Kovo 31, 17 val. šv. Kazimiero koplyčioje Mišios ir gavėnios pokalbis.

Kovo 31, 10 val. Zelinės klebonijoje Stipendijų komisijos posėdis.

Balandžio 6, 15 val. šv. Kazimiero parapijos patalpose, Mookoje, margučių dažymas.

Balandžio 6-7, Jaunimo susikauptimo dienos-rekolekcijos, nuo 14 m. amžiaus.

Balandžio 12-14, Porto Alegre, RS, Argentinos, Urugvajaus ir Brazilijos jaunimo atstovų pasitarimas apie Jaunimo kongresą.

Balandžio 14, Velykos, 6 val. Prisikėlimo procesija Vila Zelinoje.

Balandžio 14, 11 val. pamaldos Rio de Janeiro.

SAJUNGOS-ALIANÇA PIETŪS

Kovo mėn. 24 d., sekmadienį, 13 val., Rua Lituania, 67 Sąjunga-Aliança ruošia pietus. Norėdami jaukioje ir lietuviškoje nuotaikoje praleisti sekmadienio popietį, atvykite į ruošiamą Sąjungos-Aliança pobūvį. Rezervuoti vietą telefonu: 273-5851.

TĖVŲ KLUBAS

Tėvų klubas „Vytis“, kuriam pirmininkauja P. Bareišis, vėl atgijo ir kviečia susirinkimą kovo 22 d., 20 val. Jaunimo namuose.

SKAUTŲ ŽINIOS

Skautų ir skaučių būrelis susirenka pastoviai kun. H. Šulco globoje. Šiuo metu įteikia savo dviejų mėnesių dienoraštį, ruošdamiesi skautų įžodžiui.

IŠVYKO IR ATVYKO

Paviešėjęs São Paule dešimtį dienų, T. Jonas Giedrys kovo 15 išvyko namo į Urugvajų. Autobusu stotyje jį išlydėjo būrelis draugų. Nusivežė ir spalvotą garsinį skautų filmą, jau rodytą São Paule ir Rio de Janeiro. Jo tulžies operacija numatyta po Velykų.

T. Vincentas Pupinis, dirbęs rusų tautinėje parapijoje, kovo 18 išvyko į Rio de Janeiro ir Salvador pastoracijos reikalais.

KRIKŠTYNOS

Kovo 16 šv. Kazimiero koplyčioje buvo pakrikštytas Sérgio Alexandre, Onutės Petraitytės ir Sergio Liblikų sūnus. Krikšto tėvais buvo seneliai Petraičiai, o vaisės atšvestos pas tėvo tėvus.

A. A.

MŪSŲ MIRUSIEJI

Kovo mėn. pradžioje mirė Jusefa Pranskūnienė, 82 metų amžiaus, gyvenusi Tucuruvi. Palaidota Formosos kapinėse. Mūsų užuojauta velionies dukros šeimai ir giminėms.

Kovo 12 ant Piqueri tilto automobilis suvažinėjo Adomą Reizį, 73 metų, gyvenusį V. Bonilha pas Bekešius. Palaidotas Lapos kapinėse. Visą gyvenimą domėjosi lietuviška veikla, dalyvavo šiuose BLB rinkimuose. Buvo nevedęs pensininkas.

Mišias su egzėkvijom už T. Joną Bružiką Vila Zelinoje laikė jo mirties diena kovo 13. Taip pat sudėtinės Mišios atleidytos kovo 17 Moinho Velho. Zelinoje kitos Mišios užprašytos šią savaitę. Misionierius T. Šlapšys rašo iš Indijos, kad jis irgi laikė pamaldas už T. Bružiką.

NAUJI STUDENTAI

Į Faculdade S. Judas Tadeu įstojo Zenaide Petrokas ir Elcio Cláudio Aškis.

ŠIO „MŪSŲ LIETUVOS“ NUMERIO
GARBĖS LEIDĖJAS

ŠV. JUOZAPO VYRŲ BROLIJA VILA ZELINOJE
savo globėjo šv. Juozapo šventės proga.

—Ilgamečiams ML remėjams dėkoja Administracija.

RIO DE JANEIRO

Apylinkės lietuviams pageidaujant, šio mėnesio pamaldos bus ne kovo 31, bet kovo 24, 11 val. Balandžio pamaldos - žr. Veiklos kalendorių.

STIPENDIJŲ VAJUS

BLB Stipendijų komisija praneša, kad iki kovo 30 d. dar galima įteikti stipendijoms prašymus komisijos nariams (L. Jodelytė, J. Valavičius, A. Sliesraitis, V. Tubelis, kun. H. Šulcas). Šiuo metu kasoje yra Cr\$ 2.600 grynais.

Šis lėšų ribotumas savime kalba, kaip reikalinga skubiai sutelkti mūsų jėgas ir visiems po truputį prisidėti prie stipendijų, sudarytų mūsų tarpe. Komisija svarstė, kaip geriau organizuoti lėšų telkimą.

Šis klausimas bus sprendžiamas ateinančiame posėdyje. Užtat laukia pasiūlymų iš visų, kurie sielojasi mūsų jaunimo šviesesne ateitimi. Kviečiame tuos asmenis dalyvauti sekančiame posėdyje kovo 31, 10 val. Vila Zelinės klebonijoje.

—Stipendijų komisija.

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ ŠV. JUOZAPO BENDRUOMENĖS NARIŲ VISUOTINIS SUSIRINKIMAS

Monsinjoras Aleksandras Arminas, LRK. šv. J. BENDRUOMENĖS pirmininkas, šaukia visuotinį, metinį visų narių susirinkimą, įvyksiantį 31 d. kovo mėn. (Março) 1974 m., 16 val., nuosavoje būstinėje, Rua Inácio 671 (Jaunimo Namuose) - Vila Zelinoje, São Paulo, su sekančia Dienotvarkia:

- 1) Pereitojo protokolo skaitymas;
- 2) Valdybos pranešimas-apskaita;
- 3) Kasos pranešimas;
- 4) Turtų Globėjo pranešimas;
- 5) Revizijos komisijos pranešimas;
- 6) Įvairūs reikalai.

Nesusirinkus 2/3, nario mokesčių užsimokėjusių narių, po pusės valandos (16:30 val.) bus antras šaukimas, galiojantis su bet kokių dalyvaujančių narių skaičiumi.

Monsinjoras Aleksandras Arminas
Pirmininkas

UŽMOKĖJO UŽ ML

LIET. R. Kat. ŠV. JUOZAPO BENDRUOMENĖS nariai prašomi sumokėti nario mokesčių pas J. Masiulį, R. Ciclamės 641 - Vila Bela arba pas K. Trūbą, Jaunimo namuose. Vyrams 3 kr., moterims 2 kr. kas mėnesį. Nesumokėję neturi balsavimo teisės visuotiniame susirinkime. —Dėkinga už dėmesį Valdyba.

Po 36 kr. Kaz. Šimkus, Sérgio Liblik, Antanas Skrebyš. Po 37,50 iš Urugvajaus Kaz. Lingis, Klem. Vidžius, Ona Svečiulienė. Po 40 kr. Anast. Kavolienė. Po 50 kr. Petronėlė Katilienė; Celia Mitrulienė, kuri užsako ML savo prieteiliams Onai ir Vincui Stelmokui prenumeratą taip pat.

Jiems visiems nuoširdus ačiū.
— Administratorius

MŪSŲ
LIETUVA

NOSSA LITUANIA

Caixa Postal 4421
01000 São Paulo, SP

Director responsável
Dr. JOSÉ FERREIRA CARRATO
Redator: Jonas Kidykas
Administrador: P. Daugaitis

METINĖ PRENUMERATA: 36 kr. GARBĖS PRENUMERATA: 170 kr. Pastaroji numerio kaina: 70 centavų. Užuojantose ir sveikinimai nuo 10 kr. pagal dienas. Dėl kitų skelbimų tartis su administracija. Čekius mityti „Pedro Daugaitis“ vardu. Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy, pertvarko savo nuožiūra. Nesumokėti rasti gražinami tik autoriui prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos ir leidėjo nuomonę. Už skelbimą kalbą ir turinį redakcija neatsako. Laikraštis spausdinamas antradienį. Todėl vietinės žinios ir pranešimai 9 - 10 puslapiams redakcijai įteiktini ne vėliau, kaip iki pirmadienio pietų.